

Petita gran literatura

Sovint he remarcat la malaurada prevenció que tenen una majoria dels lectors per acostar-se als grans autors. Se'ls ha repetit tant que alguns són *inaccessibles*, que cal *entendre-hi* per llegir-los, que opten per deixar-los de banda. Una situació de sacralització molt greu, en més ocasions que no sembla injustificada, que provoca uns efectes desastrosos per a una cultura com la nostra: només mirant cap al cel podem veure les estrelles.

La idea d'Edicions de 1984 de crear una col·lecció –anomenada *Incís* però que ben bé podria denominar-se *Inicis*– que inclogui petits tastos d'escriptors de primera línia per fer-los més propers als lectors, obrir-los la ment, alliberar-los de prejudicis i deixar-los amb ganes d'apats literaris més complets, no podria ésser més escaient.

Com ho és començar-la amb obres de Claudio Magris (*Il·lusions al voltant d'un sabre*) i de Kenzaburô Ôe: *La presa* (*Shiku*), traduïda amb la seva precisió habitual per Albert Nolla. Obra, aquesta darrera, que serveix no només per introduir-se en el món d'un escriptor tan fonamental com el Nobel de literatura del 1994, sinó, al mateix temps, de la magna, aclaparadora, literatura japonesa. Literatura que per fortuna va més enllà,

molt més enllà, del magnífic Haruki Murakami.

Ôe ens presenta una novel·la breu, brevíssima, que tot i començar amb un ritme tranquil i situar-nos en un indret gairebé idíl·lic, una vila on els veïns viuen "aïllats de la ciutat", on "que un avió sobrevolés el poble era un fet molt excepcional", on la Segona Guerra Mundial només es feia notar per "l'absència dels nois del poble", ben aviat agafa un ritme molt més alt i una acusada pregonesa.

Serà precisament un accident d'avió el que durà al llogaret "la presa", un pilot nord-americà –"¿Un enemic? ¿Com pots dir que és un enemic? [...] És un negre! No un enemic!"– que acabarà per posar-ho tot cap per avall. I, sobretot, que acararà els infants, acostumats a veure el món com una mena de paradís perdut on el mal ni existeix ni ha existit mai, amb la vida real, amb la vida en tota la seva veritat i la seva cruesa.

En síntesi, una metàfora no només sobre el dolor –i, per tant, la pèrdua irremplaçable– que suposa fer-se adult sinó, també, sobre la fi de la innocència –de les criatures però, també, i més important, dels adults que encara segueixen veient el món amb ulls de nen. Perquè no hi ha guany sense pèrdua i els paradisos només els podem mantenir si mirem sense veure-hi. *

Kenzaburô Ôe

va néixer al Japó el 1935 i va rebre el premi Nobel de literatura el 1994
XAVIER BERTRAL

LA PRESA Kenzaburô Ôe

Traducció: Albert Nolla
Editorial: Edicions de 1984
Barcelona, 2014
Pàgines: 96
Preu: 11 euros

Cosit sense costures

Una bona trama no és l'única cosa que cal exigir a una novel·la policial, però sí que és un element que hi ha de ser, necessàriament, si es vol que el text assoleixi un mínim de qualitat segons els estàndards del gènere. Una bona trama, fins i tot, pot activar el recurs a la indulgència davant les eventuais mancances que es puguin detectar. L'autor d'*Els amants d'Hiroshima* ho sap i ho du a la pràctica amb èxit.

La novel·la, la tercera que protagonitza l'inspector Héctor Salgado, assumeix la missió d'entretenir amb l'evolució del cas que es desferma amb la troballa de les despulles

d'un noi i una noia i amb la resolució de fets que s'explicaven en les novel·les precedents.

Cal treure's el barret davant l'habilitat de Toni Hill a l'hora de cosir sense que es notin les costures els pedaços que provenen del passat de les dues obres anteriors amb els que s'afegeixen en el present amb contextos ben diferenciats: el professional, el personal, el familiar... No hi ha, a *Els amants d'Hiroshima*, el recurs als trucs de fira barats que permetren els autors amb pocs recursos expressius. Ben al contrari: l'autor demostra una destresa que engresca i que li permet, fins i tot, cedir un cert protagonisme a Barcelona.

L'eficàcia de la narració no descansa només en la precisió mecànica de les trames que s'exposen: la generosa quantitat de personatges que les viuen fa una aportació que no és menyspreable tot i que no tots els caràcters

mantenen el mateix voltatge en les seves diferents intervencions. En línia amb les caracteritzacions que han rebut històricament altres polícies protagonistes, l'Héctor Salgado, de procedència argentina, és prou complex. És detectiu i, també, persona. La relació amb el seu fill, amb els seus subordinats, amb la seva companya sentimental, amb els companys de feina, amb les coneixences... permeten la creació d'un personatge amb tanta carn i tants ossos com permet el paper.

La resta de personatges no tenen tanta sort i incorren, no de manera greu, en el pecat de l'estereotipament, un fet que pateix una lleu accentuació a causa de la uniformitat que ataca la manera de parlar de tots ells. Hill, però, sap què és un gir argumental, i *Els amants d'Hiroshima*, a més de ser una novel·la policial recomanable, és alguna cosa més. *

ELS AMANTS D'HIROSHIMA Toni Hill

Traducció: Mireia Alegre Clanxet
Editorial: Penguin
Random House
Barcelona, 2014
Pàgines: 473
Preu: 13 euros